



รายงานประเมินความเสี่ยงการทุจริต  
การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน  
กับผลประโยชน์ส่วนรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประจำปี 2562



## คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงาน และผู้บริหารทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานของ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบการ ทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหา น้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

## 1. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ

1.1 Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้ เกิดขึ้นซ้ำอีก

1.2 Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ ข้อมูลเบาแสเน้นแก่ผู้บริหาร

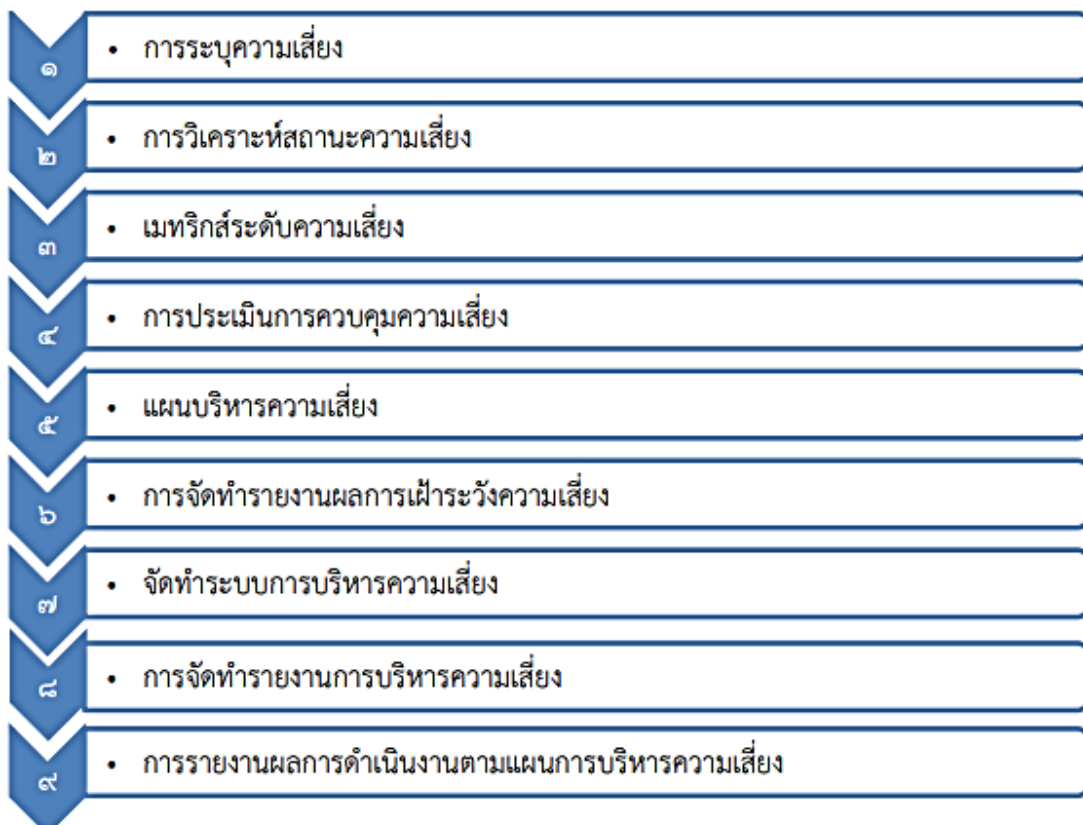
1.3 Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดใน ส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำ ไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตเข้า มาได้ได้อีก

1.4 Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราม ล่วงหน้าใน เรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

## 2. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

- 2.1. ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง
- 2.3 ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

## 3. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 9 ขั้นตอน ดังนี้



## ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ใช้วิธีถกเถียง หยิบยก ประเด็นที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต เพื่อนำมาวิเคราะห์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตครั้ง

<p><b>ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562</b></p> <p><b>ประเมินความเสี่ยงการทุจริต</b> ด้านความเสี่ยงในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ</p> <p><b>ชื่อกระบวนการ</b> ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p><b>ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง</b> มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์</p> <p><b>ผู้รับผิดชอบ</b> นางนิริวดี ตั้งจันทร์สุข โทรศัพท์ 02-529-0674-7</p>
---

## ตารางที่ 1 ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
1	การจัดซื้อจัดจ้าง - มีการกำหนดขอบเขตงาน หรือ เนื้องาน ที่เกินความจำเป็น เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า		√  √  √

หมายเหตุ : Known Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว  
Unknown Factor ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากทรัพยากรประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

## ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

## ตารางที่ 2 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	การจัดซื้อจัดจ้าง - มีการกำหนดขอบเขตงาน หรือ ใ้เนื่องาน ที่เกินความจำเป็น เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า		√  √  √		

### ขั้นตอนที่ 3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง ตาราง 2 ตามระดับคะแนนความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ 2 หรือ 3
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1 เท่านั้น

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

### ตารางที่ 3 SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น X รุนแรง
1	การจัดซื้อจัดจ้าง			
	- มีการกำหนดขอบเขตงาน หรือ เนื้องาน ที่เกินความจำเป็น เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน	2	1	2
	- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุ และครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล	2	2	4
- การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	2	1	2	



#### ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับความเสี่ยงการทุจริตแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

#### ตารางที่ 4 แสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
- มีการกำหนดขอบเขตงาน หรือ เนื้องาน ที่เกินความจำเป็น เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน	ดี	√		
- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล	พอใช้		√	
- การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	ดี	√		

#### ขั้นตอนที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง

##### ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง การจัดทำระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

ที่	รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
1	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล	<ul style="list-style-type: none"> <li>- กำหนดระบบการตรวจสอบที่เข้มแข็งโดยเน้นสร้างความโปร่งใสที่ให้ผู้กลางมีส่วนร่วม</li> <li>- สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักแก่บุคลากรเรื่องกฎ ระเบียบและโทษจากการทุจริตทั้งทางวินัย ทางอาญา และทางละเมิด</li> <li>- จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบและแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้าง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>



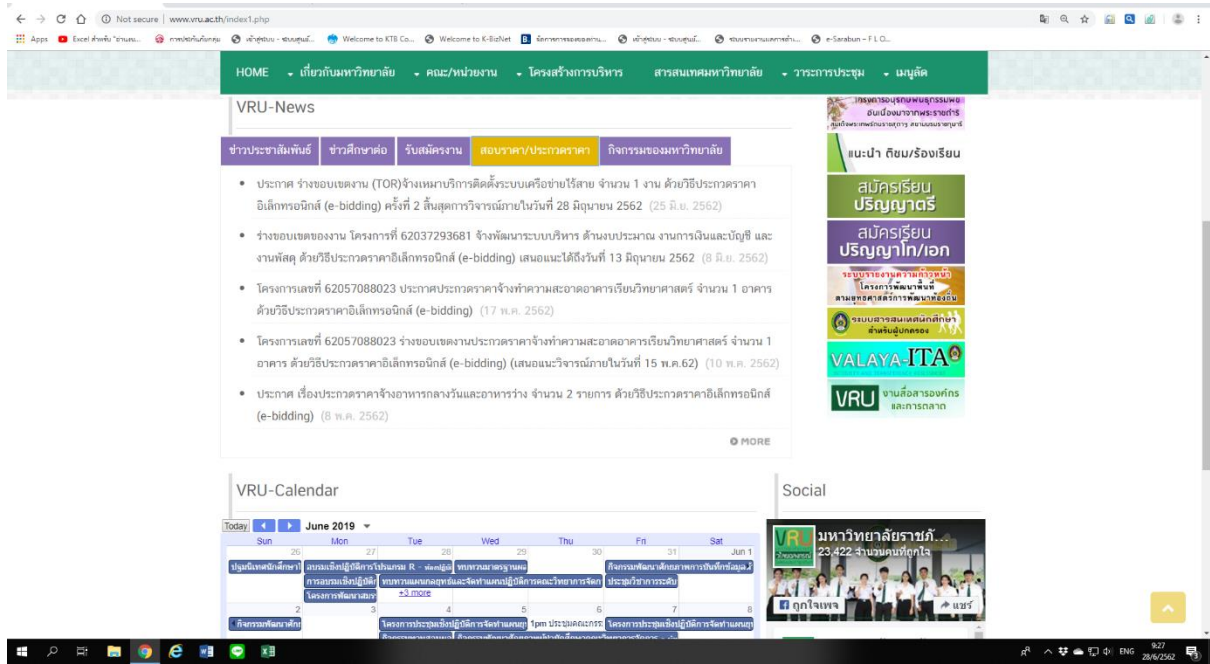
รายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต  
รอบระยะเวลา 6 เดือน (1 ตุลาคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562)

## แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

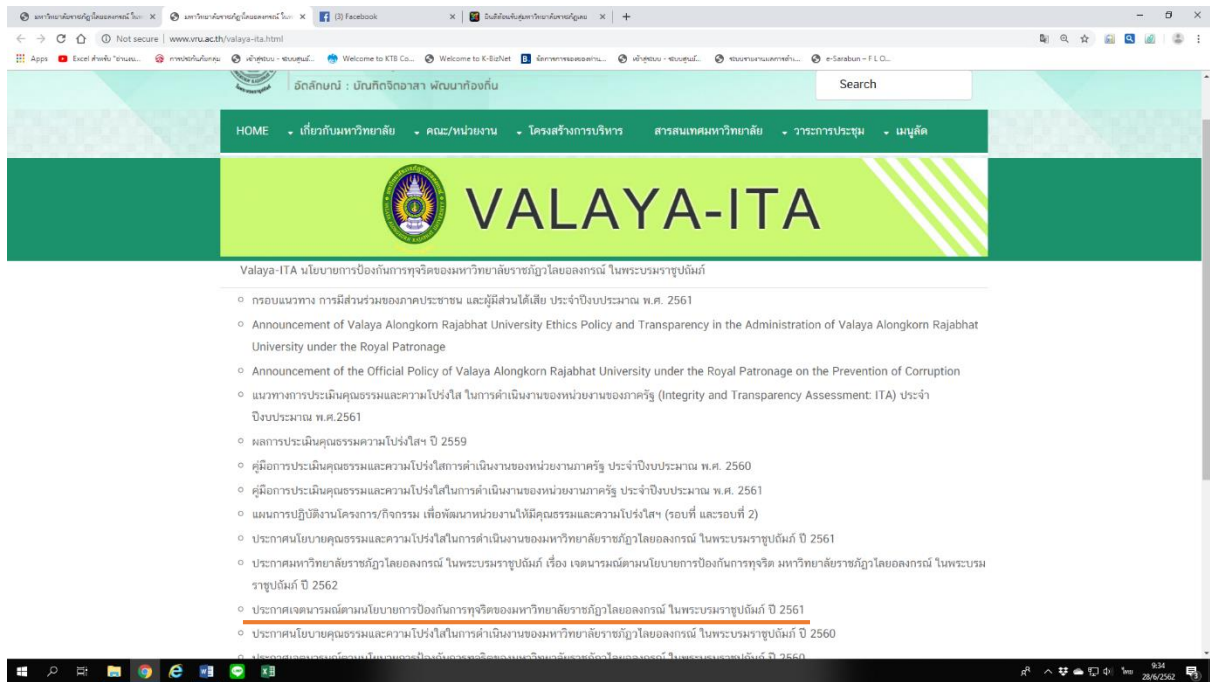
แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ รอบระยะเวลา 6 เดือน (1 ตุลาคม 2561 ถึง 31 มีนาคม 2562) หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	การจัดทำระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
โอกาสความเสี่ยง	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอ ทำให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน การจัดซื้อ จัดจ้าง
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	<input checked="" type="checkbox"/> ดำเนินการแล้ว <input type="checkbox"/> เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง <input type="checkbox"/> เริ่มดำเนินการไปบ้างแต่ยังไม่ครบถ้วน <input type="checkbox"/> ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม <input type="checkbox"/> เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	1.กำหนดระบบการตรวจสอบที่เข้มแข็งโดยเน้นสร้างความโปร่งใสที่ให้บุคลากรมีส่วนร่วม <ul style="list-style-type: none"> <li>- มีการประกาศร่างขอบเขตงาน (TOR) บนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย โดยมีกำหนด 3 วัน เพื่อเปิดรับการวิจารณ์ หากไม่มีการวิจารณ์ก็จะถือว่า ร่างขอบเขตงาน (TOR) นั้นผ่าน</li> </ul> 2.สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความ ตระหนักแก่บุคลากร เรื่องกฎ ระเบียบและโทษจากการทุจริตทั้งทางวินัย ทางอาญา และทางละเมิด <ul style="list-style-type: none"> <li>- มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสอบ ระเบียบและกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง สำหรับบุคลากรที่จะเข้าสู่ระยะที่ 2 เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ กฎ ระเบียบและโทษจากการทุจริตทั้งทางวินัย ทางอาญา และทางละเมิด</li> <li>- มีประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เรื่อง เจตนารมณ์นโยบายการป้องกันการทุจริต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประกาศ ณ วันที่ 11 มกราคม 2562</li> </ul> 3.จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบและ แนวปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งปลูกจิตสำนึก ให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้าง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง <ul style="list-style-type: none"> <li>- งานพัสดุ ได้จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ การจัดซื้อ จัดจ้าง และการเบิกจ่ายและการควบคุมวัสดุคงเหลือ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมศูนย์วิทยาศาสตร์</li> </ul>

# ภาคผนวก

## รูปภาพเว็บไซต์ การประกาศร่างขอบเขตงาน (TOR)



## รูปภาพเว็บไซต์ ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เรื่อง เจตนารมณ์นโยบายการป้องกันการทุจริต



รูปภาพการจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ การจัดซื้อ จัดจ้าง และการเบิกจ่ายและการควบคุมวัสดุคงเหลือ  
วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมศูนย์วิทยาศาสตร์

